

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays,
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 158. — Štev. 158.

NEW YORK, THURSDAY, JULY 8, 1937 — ČETRTEK, 8. JULIJA 1937

Volume XLV. — Letnik XLV.

NAD DVAJSET POLICISTOV IN STAVKARJEV RANJENIH

**C. I. O. JE OBDOLŽIL DRŽAVNE
MILIČARJE, DA JE BIL NJIHOV
GLAVNI CILJ ZLOMITI STAVKO**

Milica je zasedla mesto Alcoa v državi Tennessee. Lewisov odbor odločno protestira proti obtožbam, dvignjenim proti 157 jeklarjem v Youngstownu. — Rudarji v severnem delu Michigana prete s stavko. — Inland Steel je kršila postavko.

ALCOA, Tennessee, 7. julija. — Miličarji države Tennessee so danes stali z nabitimi puškami in strojnimi pred velikansko tovarno Aluminum Company of America.

Miličarji so dospeli iz 16 milj oddaljenega mesta Knoxville, ko se je generalni adjutant R. O. Smith prepričal o resnosti položaja.

Borba se je pričela, ko je skušal dospeti na dvorišče tovarne velik truck, naložen z municijo. Piki so truck obkolili in ustavili.

Takoj nato so navalili policisti z gumijastimi krepelci na štrajkarje, kateri so se branili s palicami, kamenjem in steklenicami.

— Policisti so nato potegnili revolverje ter začeli streljati, — je pripovedoval očividec Bruce Hembree, dočim Clyde Testerfiel, eden ranjenih policistov, zatrjuje, da ne more natančno povedati, kdo je začel prvi streljati.

A. D. Huddleston, obratni vodja v tovarni Aluminum Company of America, pravi, da se je 1500 izmed 3000 štrajkarjev vrnilo na delo, dočim se jih je po zadržanju unijskih uradnikov vrnilo samo 350.

CLEVELAND, O., 7. julija. — Lee Pressman, general odvetnik Lewisovega odbora za industrijsko organizacijo, je izjavil: —

— Obtožbe, ki so dvignjene proti 157 stavkujočim jeklarjem v Youngstown, Ohio, predstavljajo direkten napad na postavno udejstvovanje delavstva ter dobavajo brutalnost policije. Krivica se pa delavcem ni godila samo v Youngstownu, pač pa tudi v Cantonu, Ohio. Tam se je milica obnašala kakor okupacijska armada in ni prav nič prikrivala svojega cilja, da hoče namreč za vsako ceno zlomiti štrajk.

Včeraj se je vrnilo v tukašnje jeklarne Republic Steel Corporation 3087 mož, danes pa nadaljnjih 400. Tako trdi kompanija, po mnenju unijskih uradnikov so pa te številke znatno pretirane.

Kongresnik John T. Bernard, ki je bil izvoljen v Minnesoti na tiketu farmersko-delavske stranke in ki je organiziral rudarje v severnem delu Michigana in Minnesote, je rekel, da bodo v dveh ali treh dneh zastavkali rudarji v Republic and Pickands-Mather rudnikih. Iz teh rudnikov dobiva potrebno železo Youngstown Sheet and Tube Co.

V Chicagu je zatrjeval danes J. S. Dorfman, ki je pridejen National Labor Relations Boardu, da je Inland Steel Corporation prekršila določbe Wagnerjeve postave, ker je vprizorila agitacijo pod geslom: "Vrnite se nazaj na delo!" — S to agitacijo je nameravala zlomiti štrajk.

WASHINGTON, D. C., 7. julija. — Časnikarski poročevalci so vprašali danes Johna L. Lewisa, če se mu ne zdi, da javnost vedno manj simpatizira z CIO.

— Če hoče javnost impatizirati z nami, — je odvrnil, — je njena stvar, in če noče, je nam vseeno.

Na vprašanje, koliko članov ima njegova organizacija, je odvrnil: — Doalej nismo imeli časa vseh prešteti.

Francija bo pomagala republikancem

WILLIAM GREEN PROTI LEWISU

Predsednik Green je poslal 50 agitatorjev. — Delavska federacija obsoja sedeče stavke.

WASHINGTON, D. C., 6. junija. — American Federation of Labor je razposlala organizatorje v industrijske kraje, da delujejo proti CIO.

Ti organizatorji, katerih je 50, stojijo pod vodstvom Lewisa Hinesa, ki je strasten zagovornik unij po strokah in katerega je predsednik Delavske federacije William Green imenoval za voditelja boja proti CIO.

Committee for Industrial Organization (CIO) je ustanovil John L. Lewis in ima nameni organizirati delavce po posameznih industrijah. American Federation of Labor pa, ki se zavzema za unije po strokah, je v septembru lanskega leta suspendirala Lewisa in njegov industrijski odbor.

Green je rekel, da so vse unije, ki pripadajo k delavski federaciji, prejel naročilo, da prispevajo v sklad za boj proti CIO. Ker šteje delavska federacija 3.000.000 članov in plača vsak član po en cent na mesec, bo vsak mesec prisla v ta sklad \$30.000. V soglasju s tem skladom je federacija postavila 200 novih organizatorjev.

Green je vsem tem organizatorjem naročil, da naj pri pogajanjih s podjetniki zatrjujejo, da delavska federacija ne odobrava sedečih stavk.

MUSSOLINI SE PRAVIJA NA VOJNO

ROM, Italija, 6. julija. — Mussolini, ki je voditelj 41 milijonov fašistov, je opustil vsako upanje na kak sporazum z Anglijo ter se je pričel pripravljati na vojno v Sredozemskem morju.

Osebe, ki so blizu Mussoliniju, pravijo, da je il duce prepričan, da ga namerava Anglija ponižati, kakor hitro bo izvršen angleški oboroževalni program.

Da Mussolini tekom enega leta pričakuje vojno z Anglijo, dokazujejo naslednja dejstva:

Postavljeno je bilo vrhovno mornariško poveljstvo v Libiji, zgrajene so bile močne utrdbe na otokih Pantelleria in Lerici; grade mnogo podmornic; v Libiji so bile postavljene tri stalne motorizirane divizije, v avgustu se bodo vršili okoli Sicilije armadni, mornariški in zračni manevri.

Mlajši fašisti prigovarjajo Mussoliniju, da že sedaj izšli vojno, predno bo Anglija popolnoma pripravljena. Tem fašistom naseljuje Roberto

DESETO TRUPLO BREZ GLAVE NAJDENO

Truplo je velikega moža. O zločincu ni nikakega sledu. — Razen pljuč so bili odstranjeni vsi notranji organi.

CLEVELAND, Ohio, 7. julija. — Clevelandška policija stoji ravno tako pred veliko zagonetko, kot pri drugih desetih slučajih v treh letih, ko je bilo najdeno deseto truplo velikega možkega brez glave.

Za zločincem ni nikakega sledu. Vsa trupla pričajo o anatomskem znanju zločincev, kajti razkosanje trupel kaže na spretno roko. Tudi pri tem, kot pri vseh prejšnjih truplih, manjka glava.

Sodeč po telesnih delih gre v tem slučaju za velikega, močnega moža, ki je tehtal od 180 do 190 funtov.

Ni dva dela razrezano truplo so našli vojaki, ki so med stavko stražili nek tovarniški park. Kot pravi šerif S. R. Gerber, se v truplu nahajajo še pljuča, medtem ko so bili ostali notranji organi odstranjeni. Pri vseh prejšnjih truplih pa so poleg drugih organov manjkala tudi pljuča. Ker tudi temu truplu manjka glava, ne bo mogoče dognati, kdo je umorjen.

Do sedaj je bilo mogoče samo dvakrat dognati identiteto žrtve. Ena je bila 41 let stara Mrs. Florence Polilla, katero so spoznali po odtisu prstov, ker je bila že enkrat aretirana v neki javni hiši. Njeno truplo je bilo najdeno leta 1936 na nekem praznem zemljišču. Drugi je bil 28 let stari Edward Andrassy, čegar truplo je bilo najdeno leta 1935 blizu Kingbury Run v južnovzhodnem delu Clevelanda.

NAZIJSKO ČASOPISJE NAPADA LEWISA

BERLIN Nemčija, 7. julija. — Nemško časopisje je zopet pričelo napadati predsednika CIO Johna L. Lewisa, katerega imenuje "rdeči Napoleon Amerike."

List "Nachtausgabe" prinaša na svoji prvi strani dve fotografiji: ena kaže Lewisa v večerni obleki, druga pa delavca, ležečega na ulici po stavkarskih bojih.

Pod slikami je napis: "Medtem ko rdeči voditelj stavke večerja s sovjetskimi poslankom, krvave delavci po alih."

Farinacci, ki izdaja list "Cremona Regime Fascista" in zatrjuje v svojem listu, da je za vlačevanje samo ugodno za Anglijo in da bo angleška armada premagala italijansko armado, ako Mussolini čaka predolgo.

OBMEJNI SPOPADI V SIBIRIJI

Nenadoma so se obnovili spopadi med ruskimi in japonskimi stražami. — Obojestranske obdolžitve.

HSINKING, Mančukuo, 7. julija. — Ob mančukuanško-sibirski meji je na treh krajih prišlo do ostrih spopadov med ruskimi in mančukuanškimi obojestranskimi stražami, navzlic mirnemu sporazumu med ruskim vnanjim komisarjem Maksimom Litvinovom in japonskim poslanikom Sigmundom.

Japonsko poročilo pravi, da so imeli Rusi v treh spopadih težke izgube.

Japonci zatrjujejo, da je v vsakem slučaju prišlo do spopada, ko so ruski vojaki stopili na mančukuanško ozemlje.

Poročilo iz Moskve pravi, da je prišlo do bojov v ponedeljek, da so bili Japonci napadali in da ste imeli obe stranki velike izgube. Kot pravi sovjetsko poročilo, so Japonci zasekli otok Boljšoj na reki Amur, toda so jih Rusi pogнали v Mančukuo.

Po sporazumu prejšnjega tedna je bila sovjetska posadka odpoklicana z otoka, ko so v njegovi bližini Japonci zbrali močno armado.

Včerajšnji boji so se vršili na vzhodni meji Mančukua, blizu severne mančukuanške železnice, bivše kitajske vzhodne železnice, ki je bila ruska last.

Kot poroča japonska kwantung armada, je prišlo do bitke, ko je pet ruskih vojakov prekorajlo mejo in so napadli japonsko stražo blizu Mišana. Rusi so bili pregnani, en japonski vojak je bil ranjen.

Dve uri pozneje, blizu istega kraja, je večji oddelek Rusov prekorajl mejo, nakar se je vnel vroč boj. Rusi so bili odbiti in so pustili na bojišču dva mrtva.

Nato so Japonci postavili močnejšo stražo, katere pa je 150 ruskih vojakov zopet napadlo. Toda Rusi so bili odbiti z velikimi izgubami.

Ko je prišlo poročilo o prvih dveh bitkah v Moskvo, je načelnik urada za Daljni iztok v vnanjem uradu, Benedikt Kozlovski poklical svetovalca japonskega poslanstva Nišija ter je protestiral, da je Japonci kršila Sigmundov-Litvinovov sporazum z dne 2. julija.

UKRADENA STREHA

BENETKE, Italija, 5. julija. — Davi so opazili, da je nekdo ukradel streho z znamenja "Mostu zdihljajev", ki vodi iz dožev palače v kaznilnico. Streha je bila svimčena ter je tehtala dve toni.

CHAUTEMPS BO ODPRL MEJO IN DOVOLIL PREVOZ OROŽJA

PARIZ, Francija, 7. julija. — Ministrski predsednik Camille Chautemps je zagrozil, da da odprl južno mejo in bo dovolil, da gredo prostovoljci in municija čez mejo k republikancem, ako Nemčija in Italija ne pristanete v nadaljno pomorsko patrolo okoli Španske.

OBTOK PROTI FORD MOTOR CO.

Družba je obdolžena, da je kruto nastopila proti delavcem. — National Labor Relations Board je pričel s postopanjem.

DETROIT, Mich., 7. julija. — Proti Ford Motor Company in 15 drugim osebam je sodnik Ralph W. Liddy dvignil obtožbo, da so 26. maja proti uradnikom in članom unije avtomobilskih delavcev kruto nastopili, ko so med Fordove delavce razdeljevali agitacijske liste.

Sodnik Liddy je izdal sodniško povelja, katere je izročil pomožnemu šerifu, da jih vroči. Med obtoženci je tudi Fordov policist Everett Moore, ki je obdolžen napada v namenu, da prizadene veliko telesno škodo. Ako bo spoznan krivim, bo obsojen na pet let zapora in na globo \$5000.

Na javnem zaslišanju National Labor Relations Board je bilo razpravljano, ako so Fordovi policisti proti unijskim delavcem nastopili na javni cesti, ali na privatni lastnini. Predsednik odbora John Lindsay je zavrnil trditve Fordovih odvetnikov, da odbor ni pristojen.

Lindsay je pozval Fordove odvetnike, da se zedinijo v tem čegava last so ceste, ki vodijo v Fordove tovarne v Dearbornu. Fordovi odvetniki zatrjujejo, da so se unijski organizatorji, ki so razdeljevali agitacijske pozive 26. maja, nalajali na Fordovi zemlji. Fordov odvetnik Louis J. Colombo je rekel, da si je Ford, ko je mestu odstopil nekaj zemlje za nove ceste, pridržal gotove pravice. Colombo je oporekal trditvi odvetnika avtomobilskih delavcev Maurice Sugarza, da ima samo poulična železnica v Detroitu, ki je najemnica proge, ki pelje do vrat št. 4 Fordove tovarne, pravice pregnati ljudi s tira.

Med drugimi Fordovimi uslužbenci se bodo morali zagovarjati tudi Washom Sarlisian, Oscar Jones in Theodore Gries, ki so bili pred leti pozvani beksarji.

Chautemps je na časnikarski konferenci rekel:

"Ako druge države želijo, da Francija nadaljuje s strogo obmejno patrolo, tedaj se mora tudi nadaljevati pomorska patrola in ob portugalski meji."

Da je Chautemps v resnici pripravljen odpreti južno mejo, je razvidno iz tega, da je bila na južno mejo poslana protizračna motorizirana baterija.

SALAMANCA, Španija, 7. julija. — Fašistični vrhovni poveljnik general Francisco Franco je evropskim državam zagrozil z gospodarskimi represalijami, ako mu ne priznajo pravice za vojno. Ta grožnja je v prvi vrsti obrnjena proti Angliji in Franciji, ki imate velike železne rudnike okoli Bilbaa.

VALENCIA, Španija, 7. julija. — Vladni opazovalci so sporočili, da se na fronti pri Teruelu zbirajo močne fašistične čete, med katerimi je tudi mnogo Marokancev.

Najmočnejša vojska se zbira pri Villalu, okoli 12 milj južno od Teruela.

HENDAYE, Francija, 7. julija. — Španska vladna armada je pričela močno ofenzivo 20 milj južno od Madrida.

Obrambno ministrstvo naznanja, da so vladne čete pričele napadati v smeri proti Seseni, med Aranjezom in Toledom in stalno napredujejo.

Fašistična poročila naznanjajo, da bo general Franco še danes, ako bo dovoljevalo vreme, pričel močno ofenzivo proti Santandru. Gen. Franco je zbral 30.000 vojakov, ki so opremljeni z najmodernejšim orožjem približno 40 milj južno od Santandra blizu ceste, ki prihaja iz Burgosa.

VAN ZEELAND SE JE VRNIL

BRUSELJ, Belgija, 7. julija. — Belgijski ministri predsednik Paul van Zeeland se je vrnil iz Združenih držav ter je kralju Leopoldu in svojemu kabinetu poročal o svojih gospodarskih razgovorih s predsednikom Rooseveltom.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, Resident L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and address of above officers:
215 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto valja na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
En pol leta	Za inostranstvo na celo leto	\$7.00
En četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Advertisement on Agreement

Lopisi brez podpis in osebni se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nova tudi prejme bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

Subscription Yearly \$6.00

"Glas Naroda" lahja vsaki dan izvenit nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 215 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

Pod vaško lipo.

Piše kakor misli FRANK KERŽE

Kako je pa kaj z našo staro domovino?

Kar nas je prišlo semkaj, no simo v sebi spomin na košček najlepše zemlje na svetu. In tista zemlja je posajena s cvetlicami zlatih spominov, ki so nepozabni. Kaj čuda, da gre leto za letom posameznik in skupine, da si se enkrat ogledajo kraje mladih let, da se enkrat prehodijo pisane livade v družbi tistih, ki žive nesmrtno v človeškem srcu.

Prijetno se človeku zdi, ko čita po časopisih, kako vzprejema domovina svoje sinove in hčere iz tujine. Prijetno zato, ker smo v nekdanji Avstriji odhajali in prihajali kakor berači za vaškimi vrtni. Bili smo "manj vreden narod", katerega se je usmilil k večjemu kak nižji uradnik, da je govoril z njim v našem jeziku.

Danes je vse izpremenjeno. Ko zapusti vlak zadnji nemški ali italijanski postajo, te pozdravljajo od vseh strani napisi, ki pričajo, da je v naši domovini danes en sam narod.

Vedno smo bili v skrbeh, kako dolgo bo obstajala celota, ki ji pravimo Jugoslavija. Pisalo in slišalo se je toliko, da je človek vedno pričakoval s strahom v srcu, kdaj bo začel tek konca. Zato smo se globoko oddahnila nad izpremenjenimi zadnjih par mesecev in ne hote je prišel v človeka čut, danes je zagotovljen obstoj Jugoslavije.

Izprememba je prišla najprej od vzhoda. Tam na obalah Črnega morja živi bratski narod bolgarski, katerega odnosi z ostalimi Jugoslavi so bili vse kaj drugega kot prijateljski. Nemška diplomacija je vsilila Bolgarom svojega kneza za njihovega vladarja in ta je pomagal graditi vsenemški most po znanem geslu: divide et impera — deli in vladaj. Napravljaj prepire med narodi, pa boš izmahal enkrat tega, enkrat onega.

In prišla je vest, da sta Bolgarija in Jugoslavija napravile med sabo večno prijateljstvo. Dve slovanski državi na Balkanu v medsebojni zvezi, to pomeni dosti. Zakaj od bregov sinjega Jadrana do Črnega morja je danes en most, ki seže potem še dalje in dalje notri do Tihega oceana.

Druga, še važnejša je bila delna sprava z Italijo. Odkar se je začela Jugoslavija, je Italija stalno mešala štrene, da pride pod eno ali drugo pretvezo na našo obalo jadranskega morja. S podvojenno silo se je delalo za to namero zlasti potem, ko je prišel v Italijo fašizem na površje.

Italija je tako za gotovo računala, da bo razkosala Jugoslavijo, da je žrtvovala milijarde v ta namen. Leto za leto so gradili ob meji velikan-ske utrdbe, napravljali nova pota in zveze. Celi hribi so prevrtani in napolnjeni z vsem, kar rabi vojska. Ni treba, da je človek visok politik, da izprevidi, v kak namen je bilo vse to delo. Na oni strani velikanske vojne priprave, na drugi mešetarija z delom hrvaškega naroda. Leto za letom so postajale razmere bolj napete. Nazadnje je počilo — strel izdajalski je zadel glavo — pokojnega Aleksandra. Italija je vse to vedela, pripravljena je čakala, da vdari in po-grabi.

Toda smrt Aleksandrova je prinesla nekaj povsem drugega. Strnil se je narod, prebolel krizo in fašistična Italija se je ubrisala pod nosom. Ker je imela ved pripravljeno, je namerila svojo smer na Abesinijo. In smrt, ki je bila

namenjena Jugoslaviji, je kosila med primitivnimi domačini daleč v srcu Afrike.

In med temi boji so prišle sankcije. Jugoslavija je bila med državami, katere so jih vzprejele in tudi držale, četudi z velikimi žrtvami. In še več. Anglija si je dobila naklonjenost Jugoslavije, ki je odprla svoje luke angleški mornarici v slučaju kakega konflikta z Italijo.

Notranja utrjenost, zunanje zveze in splošno svetovno nasprotstvo proti fašizmu, je dalo Italiji povod, da je naenkrat preokrenila svojo politiko in pomnila Jugoslaviji roko sprave. Ne sprave v smislu kakšne poštenosti in pravice, pač pa samo nekak uvod.

Jugoslavija je vzprejela z obema rokama italijansko "prijateljstvo" — kakoršno je že bilo in kar je že pomenjalo. Sklenil se je dogovor za pet let — kratka doba velikanskega pomena.

Odkoder je fašizem na čelu, je bila Jugoslavija v večni negotovosti. Nikdar se ni vedelo, kdaj bo počilo. Leto za leto velikanske vojne priprave ob meji — človek je nehoti nosil vtis, da bo iz tega nekaj — a prav nič dobrega ne.

To je vplivalo na ves gospodarski razvoj, a tudi na dušo naroda samega. Če ti nekaj preti, si nervozen, nezaupljiv, sam ne veš, kaj bi in kako bi. Marsikateri načrt pade, ker ni mogoče človeka zaupanja v bodočnost. Kdo bi delal in ustvarjal, če ne ve, kako bo jutri. Takale grožnja in nevarnost je večje trpljenje kot pa boj sam. Jugoslavija je imela sicer zaveznike, a bili so daleč in sami tako slabo pripravljeni.

V sredi take petnajstletne napetosti, pride naenkrat na sprotnik in ti ponudi nekaj, kar te pomiri za vrsto let. Ni treba, da je kak prijateljstvo, dovolj je, da je samo nekaka zadržana varnost, da boš lahko hodil po svojih potih življenja, lahko ustvarjal in delal, ne da bo se ti treba bati, kdaj bo počilo.

Zraven tega so se gospodarske koncesije, meje so se odprle in iznova gre jugoslovansko blago v Italijo.

Eni — posebno Hrvati — ne vidijo radi tega pakta. Računali so zmiraj, da bodo s pomočjo Italije rusili svoje "hrvaško" vprašanje, katero je baže na svetu že en tisoč let, pa še danes ne vemo, kakšno je. Ne zadovoljni so tudi razni prenapeti ljudje, ki ne ločijo sanj od resnice. V splošnem pa se je ves narod globoko oddahnil, posebno mi, Slovenci, ki smo najbolj trpeli v vseh teh letih. Naše dežele meje na Italijo in če je tam nevarnost, trpimo mi.

Res je, da se v prvem dogovoru ni doseglo posebno dosti za naše primorske Slovence in Hrvate pod Italijo. Tega tudi pričakovali nismo. Zakaj staro, napeto sovrastvo se ne more izpremeniti z enim samim paktom v gotovo prijateljstvo. Resnica pa je ena: da se je oddahnil naš narod na ti in na drugi strani meje. Danes se vsaj lahko omenja Jugoslavijo, ne da bi te laški policaji tirali pred svoje sodnije. Slovenci so dobili tudi nekaj malega pravice — v resnici tako malo, da se skoro ne vidi — čuti se pa. Je tako, kakor pri bolniku, ko je kriza premagana. Ni zdrav in še dolgo ne bo, ampak na boljše se mu je začelo obračati.

Več, kakor ves pakt, pa je vredno uradno priznanje italijanskega, da z načrti proti Jugoslaviji ne bo nič. Vse milijarde denarja za obsejne utrdbe, utrjevanje in pripravljanje

je bilo na račun medveda, ki je še vedno prost in varen ter tudi ostane tako, kot vse izgleda. To je blamaža prve vrste in fašizem ima danes dolg nos, tako dolg, da ga vidimo še sem v Ameriko. Ni se sicer javno pisalo o tem, res pa je, da je to prvi večji neuspeh italijanskega fašizma. Da pride za prvim drugi in tretji, o tem ni nobenega dvoma.

Tako je dobila Jugoslavija varnost od tam, koder ji je večno pretela nesreča. Varnost za pet let, kar pomenja v današnjem razvoju svetovnih razmer silno veliko. Zakaj gotovo je eno: da bo čez pet let močnejša in trdnjša Jugoslavija, če bo pa tudi italijanski fašizem še pri življenju in moči, je čisto drugo vprašanje. Resnica je namreč ta, da fašizem pridobiva le tako dolgo, dokler je vsak rad, kadar pride pa tpež, je navadno tako, da drug drugega dolže.

Jugoslavija je, boljše, varnejša in močnejša kot kdaj poprej kljub temu, da so Hrvatje še zmiraj v svoji abstinenci. Z drugimi besedami bi se to reklo: pri skledi so, in če je večja in boljše jed v nji, rajši imajo. Pri važnem skupnem delu jih pa ni. Noja, pa gre vseeno svet naprej.

Jugoslavija — ne samo, da je, ampak je veliko boljše država kot katera druga v Evropi. Anglija, Francija, Rusija, fašisti in naciji, vse ima svoje velike probleme, katerih v Jugoslaviji ni. Tudi tistih skrbni nima, kakor njene manjše sosedice — Avstrija, Madžarska ali Grška. Življenje je veliko cenejše v Jugoslaviji kot v katerikoli drugi državi, to iz enostavnega vzroka, ker ima vsega dovolj. Postala je vodilna država v srednji Evropi in za njeno prijateljstvo se ne ogrevajo samo Italijani, ampak tudi Nemci. Vse to nam priča, da je zdrava, da je močna in trajna.

Kako so pa splošne razmere v Jugoslaviji? Dobro, tako dobro, kot je sploh danes mogoče govoriti o njej. Seveda imajo polno raznih vprašanj — kdo jih nima? Ali smo v Ameriki brez njih? Pregledujmo stari-krajske liste in vidim, kako in koliko se zida in gradi, kako se izboljšuje to in ono. To je več, kot moramo govoriti o Ameriki, koder gradba vseskozi poteka, če izzamemo New York. Seveda se ne sme splošnega stanja posnemati po pisnih iz-starega kraja, ki so od nekdanj-sa enaka: slabo je, pa daj in daj. Tudi ne po raznih časniki-kih vesteh, kamor pride samo vse slabo in prav nič dobrega ne.

Kdor hoče presojevati gospodarsko stanje, mora najpoprej pogledati, kaj se dela, koliko se izdaja v ta namen, potem pa v davčno moč. Ali veste, da naša Slovenija plača na leto eno milijardo tristo milijonov dinarjev v davkih? To je okroglo petindeset milijonov dolarjev, kar tudi za bogato Ameriko ni več malenkost. In če bi rekli: ja, so visoki davki. Kje jih pa ni? Baš te dni sem čital, da je milijonsko mesto Chicago razpisalo po \$13.75 zemljiškega davka na vsakih sto dolarjev davčne vrednosti. Če ima delavec hišico, ki je cenjena z lotom vred na tri tisoč dolarjev, bo plačal skoro štiri-sto dolarjev davka. Kje naj jih dobi? Vsaj stanovanje ni vredno več, v dostih slučajih pa mnogo manj. Če pristejete k temu še vodo, zavarovalnino, popravila in prav gotovo tudi kak "morgeč" pa človek ne more končati drugače kakor z vzhlihom: na, tu imate, pa poržite vse skupaj.

Jugoslavija pa ni zaniniva

Peter Zgaga

NA PARNIKU

Predzadnjič sem bil na velikem parniku, ko se je bil Frank Sakser poslovil od Amerike. Menda je bilo leta 1929.

Prekoceaneke velike vi-tim vsak dan, vozeč se delat in z dela domov. Od leta do leta so večji. Zdaj prvačita "Queen Mary" in "Normandie", med največje se pa šte-

samo za nas, ki smo od tam, ampak tudi za našo mladino. Slednji zna kolikor toliko še svojega jezika — kam naj gre mlad American, sin ali hči slovenskih starišev, če ne v domovino svojih očetov? Lepših in zanimivejših krajev ni nikjer na svetu in to v primeri z Ameriko vse na enem kupu. Večkrat se spomnim opisa naše domovine od Ludvika Zupan-cica, mladega odvjetnika iz Pittsburgha, ki je opisal svoje potovanje v Prosveti in sicer v angleščini. Omenjam ta opis zato, ker je v posameznih oddelkih daleč nad opisom, ki ga je izdal neki "slavni" pisatelj našega rodu v angleščini in sicer v knjigi. Kako je to, da se ni nikogar našlo med številnimi uredniki omenjenega lista, da bi bili tisto prestavili na slovensčino, mi je še danes uganjka.

Svetlajte mladini, da gre v staro domovino, ker bodo stroški manjši, kakor če se kdo vlač po veliki Ameriki. Kar človek vidi in kar občuti tam, tega ni tukaj.

Vsako leto čitamo o številnih izletih v stari kraj. Zakaj bi se nekdo ne potrudil in začel nekaj reklame med našo mladino? Most, kateri drži od nas do tam, se me sme porušiti. Četudi se ne briga vlada sama prav nič za to, da bi vzdržala vezi s svojimi izselenci, ne smemo misliti, da so zato kar pozabi stara domovina. Spreminja se vse na svetu in mogoče je, da bo tudi Jugoslavija imela kdaj po vzgledu drugih držav svoje zastopstvo za turistično v Ameriki. Sicer je že bilo nekaj takega in pri izbiri "zmožnih" ljudi so vselej odbrali take, ki bi jim človek ne zaupal volstva pasje hišice.

In politika? Kar je doma-če, to je "kranjske", je prime-rovana taka, kakor je bila. Nič hudega, celo nekaj dobrega, če se stranke kontrolirajo med sabo. Na ta način je vsaj poskribljeno, da nobeni ne vzraste greben previsoko. Pod pritiskom kontrole hočejo biti vse stranke dobre.

Ločijo se danes baže poglavito v tem, da ena stranka imenuje Slovence "narod", druga pa "pleme." Prvo za-stopa katoliški element, drugo narodni. Biti "narod", pome-ni, da smo nekaj samostojnega, posebnega, biti "pleme" pa, da smo le veja enega jugoslovans-kega naroda.

To je nadaljni dokaz, da je v stari domovini dobro. Zakaj če bi ne bilo, bi se ne prepirali o takih vprašanjih, ki nimajo ne smisla ne rešitve.

IŠČEM

VIKTORJA LESJAKA, ki je popoklicu muzikant. Jaz mu imam nekaj važnega sporočiti. Prosim če to sam čita, naj se oglasi pri MARY LOUSEK na Thomas Road pri Movishelek farmi ali pa pismeno na: — MARY LOUSEK. Box 5, Lis-bon, Ohio. (2x)

jeta tudi laška "Rex" in "Con-te di Savoia".

Ko sem bil prve dni meseca junija v gornjem delu New Yorka, mi je rekel prijatelj Fr. Grašič, da je namenjen po-zdravje v domovino in da bi rad z Jožetom Zelencem poto-val. Dasi so poletni čas par-niki polni do zadnjega kotička, so izvežani ljudje v potni-skem oddelku "Glasa Naroda" uredili vse potrebno, da je lah-ko odpotoval.

Že v Little Falls sva se do-menila, da ga bom počakal ne postaji, ker Frank ni vajen newyorskega vrveža in je bolj rahlega zdravja.

Dospel je kmalo po šesti uri zjutraj, nakar sva se odpravi-la v hotel na 23. cesti, kjer sva pričakala osme ure, ko je v New Yorku dovoljeno točiti in prodajati kaj močnejšega kot sta voda in kofe.

Frank Grašič mi je izročil pozdrav: z Žibers in mi stisnil v roko precejšen zavoj rekoč: — To ti je pa moja žena dala.

Nato smo se odpravili na parnik "Conte di Savoia". Že koj po deveti uri je bil strašen naval. Potnikov je bilo nekaj nad tritisoč, obiskovalcev in spremljevalcev pa, lahko re-čemo — nad deset tisoč.

Z italijansko linijo potujejo večinoma Italijani, pa je tudi za Jugoslovane primerna, ker jim je iz Genove blizu do Tr-sta in domovine.

Z Italijani je pa tako: en član družine se odpravi na pot, na parnik ga pa spremljo oče in mati, dva stara očeta in dve stari materi, pet bratov in se-stra, vse tete in strici in vse kar pripada stricem in tetam do šestega kolona.

S Frankom sva se kar od-dahnila, ko sva dospela v nje-govo kabino. Ima lepo poste-ljo, prostorno shrambo, tekočo mrzlo in gorko vodo ter je le troje vrat od kabine, v kateri krajuje Zelene s svojo druž-i-no.

Ne vem, koliko ima do bare, ker je bara v pristanišču zapr-ta, do jolnice ima pa komaj dvajset korakov. Pri mizi tik okna zajtrkujejo, obedujejo in večerjajo: Mrs. Anka Zelene, Miss Celarec iz Waukegana, Frank Grašič, Jože Zelene in osemletni Zelenčev sin Jožek, kateri mi je podal ob slovesu roko in mi rekel v lepem vrlni-skem narečju: — Pa le priden bodi, Zgaga!

Ko sem se poslovil od Fran-ka, Jožeta, Mrzlikarja in nje-gove žene, (ki sta prišla iz Utice spremit svojo nečakinjo) sva se podala s Čalijem Lac-jancem proti domu — to se pra-vi — proti najbližji točilnici, ker sta nama žela in govorica že grlo in jezik posušili.

Na pomolu me ustavi unifor-miran možak in me vpraša, kaj imam v zavoju, ki sem ga sti-kal pod pazduho.

Biti je carinski uradnik, in sem vedel, da gre zares.

— Kaj je v zavoju, ki mi ga je poslala Frankova žena iz Little Fallsa? — sem ugibal, tipal in šlatal in slednjič pri-znal strogemu možu postave, da ne vem.

— Hm, to je pa čudno, — se je pomisljivo namelnul, — s seboj nosiš, pa ne veš, kaj no-siš. Razveži in razvij.

Tokrat me je spreletela mr-zla zona. Kaj je v zavoju? Če je v njem tekočina, bom preži-vel praznike do torka v are-stu.

S trepetajočimi prsti sem razvozljal špago in razvil pa-pir.

K sreči so bile v zavoju sa-mo klobase. Mož postave je s svojim ogromnim nosom duhal, tipal in ogledoval ter slednjič mislotno razsodil, da je vse "all right".

Yon bet, da so bile all right. Mrs. Grašič pa iskrena hva-la.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.35	Din. 100	Za \$ 0.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 1.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 1.88	Lir 300
\$ 11.70	Din. 500	\$ 2.82	Lir 500
\$ 23.40	Din. 1000	\$ 5.64	Lir 1000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 11.28	Lir 2000
		\$ 16.92	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah dovoljume se boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.85
\$ 15.—	\$ 16.—
\$ 20.—	\$ 21.—
\$ 40.—	\$ 41.25
\$ 50.—	\$ 51.50

Prejemnik dobil v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUŠNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

215 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

TRINERJEVA ANGELICA TONIKA
IZBORNÁ ZELODONÁ TONIKA za POLETNE MESECE
Pri lekarnarjih ali pošljite \$1.35 Jos. Triner Corp.,
1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Vesele in žalostne vesti iz slovenskih naselbin

MEDPOTOMA

Za nadaljevanje s pisanjem o našem potovanju iz Girarda kar ni bilo mogoče, ker čas našega bivanja v New Yorku ter Greenwich in Norwalk, Conn., je kar prehitro potekel ter se bo treba odpraviti na parnik, kjer upam, da bo na razpolago več časa za pisanje.

Danes (2. julija) je bil krasen dan ter smo se peljali v višino 102 nadstropja Empire State building ter v Radio City, kjer so nam razkazali inženirska čuda v radio tehniki ter oddajanje radio programov. To so v New Yorku zanimivosti, katerih naj nihče ne zamudi, ako se pripelje v New York. Več o tem kasneje, ko bo več časa.

Naš glavni stan tukaj je bil in Jennie Zelenc v bližini njune in Jennie Zelene v bližini njune hčere Agnes in sina William Zelene.

Zadnje soboto so nam napravili v prostoru gozdiča pri revnem Lazarju zabavni piknik, kjer smo se v družbi nekdanjih znancev pri sodčiku piva in okusnem golažu prav dobro imeli. Predzadnji teden smo jo mahili z družino k mojim nečakom v Greenwich, Conn., kjer nas je moja svačinja Mrs. Helen Zelene lepo postregla, nečakji pa s svojo lukusno jahto malo po Long Island zalivu popeljali. Nekaj dni smo preživeli tudi pri gostoljubnih družinah John in Josephine Premru in Pregel v Norwalk, Conn. Obiskali smo istotam tudi rodbine Mr. in Mrs. Alex Premru, Vlado in Mirko Premru ter Slavko Premru in Maksa Moharja v Riverside, Conn. Obiskali bi radi še mnogo drugih, a čas ni dopuščal.

V Bronxu smo obiskali tudi rodbino našega čitatelja pri ljubljenskem Mr. Frank Keržetu, ter se kolikor je čas dopuščal nekoliko pogovorili. Tudi na domu Johna in Fanny Svetlina je bilo mnogo zabave, ker John vedno kakšno šalijo pove. Ogledali smo si tovarno Mr. Ch. Lacjana, kjer izdelujejo vsakovrstne moške slavnike ter je zaposlenih tam kakih 35, večina slovenskih delavcev in delavk.

Kot znano, si daš v Ameriki lahko zlikati hlače "while you wait", potemtupaj čevlje, "while you wait", pri Lacjanu pa ti napravijo lep nov slanik po lastni izbiri "while you wait". In napravili so enega za našega Jožka in enega za mene "while we wait" za kar prijatelju Lacjanu najlepša

hvala. Brhke šivalke in izurjene blokarje je pri delu res zanimivo opazovati.

Zahvalo izrekam tudi prijatelju Petru Zgagi za v resnici prijateljske vrstice v njegovi koloni pod naslovom "Prijatelju Jožetu." Ravno včeraj sem dobil od prijatelja iz zapadnega pisma, v katerem mi omenja da je bil ginjen do solza pri čitanju omenjenih izrazov prijateljstva v Zgagovi koloni. Ej, prijatelji, Zgaga je z vsemi žalostmi namazan, ima pa v srcu tudi koticček črtov iskrenosti.

Včeraj smo si ogledali v dolinem delu New Yorka moderno urejen akvarij, kjer je videti ribe in druge živali vseh vrst. Opazoval sem tudi boginjno svinjo v daljavi, ter je bilo videti kot da me z dvignjeno roko žugajoče opominja:

Jože, še žal ti bo, da odhajš iz mojega območja.

Obrnil sem pogled v drugo stran ter razmišljal resno o njenem žuganju.

K zaključku še enkrat vsem, pri katerih smo bili in se videli, našo iskreno zahvalo za gostoljubnost, postrežbo, lepe čase in lepe spomine. Hvala tudi vsem pri Glasu Naroda za dovršeno ureditev vsega potrebnega za naše potovanje. Vsak, ki hoče biti točno postrežen naj se obrne na poštinski oddelček pri Glasu Naroda.

Izletnikom v domovino pa kličem in evdenje na naši lepi Vrhniki!

Pozdravi!

Jože Zelenc in družina.

NOV ODVETNIK.

Dne 8. junij je na Loyola univerzi v Chicagu dovršil svoje pravne študije Hubert Zalar,

drugi sin glavnega tajnika K. S. K. J., Jos. Zalarja. Novi slovenski odvetnik je bil rojen v Jolietu, kjer je dovršil domačo šolo, nakar je posejal Junior High kolegij in končno Loyola univerzo. Mladi odvetnik je imel na univerzi izredno visoke učne rede. V jeseni bo naredil državno skušnjo, nakar bo začel prakticirati v svoji naselbini. Njegov starejši brat Joseph je zdravnik v Jolietu.

ZAHVALA

Predno odpotujem s parnikom Conte di Savoia v staro domovino na obisk, oziroma iskat zdravja, se prav lepo zahvalim vsem rojakom, ki so me spremlili na kolodvor. Prav posebno pa še tistim prijateljem, ki so me hodili obiskovat celo zimo, za časa moje bolezni, in mi pomagali preganjati dolg čas. Hvala vsem, ki so prišli zadnji večer po slovo in so me spremlili na postajo.

Zahvalim se tudi Slovenic Publishing Co., ki mi je tako vse v red spravila, da nisem imel pri prihodu v New York nobene sitnosti s potnimi listi, in poslala tudi svojega uradnika, da me je čakal na N. Y. Central postaji. Zato omenjeno trdiko prav toplem priporočam vsem rojakom, kateri mislijo potovati v domovino.

Pozdravi ženi in hčerama, Mrs. Petkovšek, njenemu možu in otrokom in Mrs. Swinbank ter njenemu možu. Kakor tudi moji svakinji Antoniji Perehlin v Girard, O.

V upanju, da se vidimo v par mesecih boljšega zdravja kakor sedaj, pozdravljam vse prijatelje in znance v Little Falls, N. Y., in okolici.

Frank Grašič.

"ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA..."

V bolnišnici v Fairmontu, W. Va., je umrl Ivan Bačič, peti dan po operaciji. Star je bil 38 let in rojen v Šmagorju pri Kastavu v Istri.

Nagroma je preminul v Clevelandu Joseph Blatnik v starosti 63 let. Doma je bil iz fare Zagradec. V Ameriki je bil val 43 let.

Dne 18. junija je v Barberton, O., preminul dobro znani rojak John Fidel, ki je bil doma iz Nove Sušice pri St. Petru na Krasu.

Na farmi J. Spoljarja v Harrietti, Mich., je zadnje dni umrl John Korošec.

V Franklin, Kans., je izvršila samomor Antonija Kodrič, stara 41 let in rojena v Flemingu, Kans. Bolehala je dolgo časa in zapušča moža, mater in očima.

Edvard Šuštar v Pueblo, Colorado, star 25 let, je podlegel poškodbam, ki jih je dobil pri avtomobilski nesreči. Pokojnik je bil brat pokojne Pavline Šuštar, ki je bila umorjena v Alamosi, Colo., v februarju t. l.

MLIN

Piše Ločan

VISOKE CENE.

Na levi gmni, na desni se bliska, med obema pa raste, hitro raste, da bo dorastlo, predno se nevihta pomiri.

Pa to ni trava, drevo ali žito, ki raste s tako neverjetno naglico. To so cene blaga in živeža, ki smo ga primorani kupovati. Preveč je vihrje na obzorju, da bi imel kdo čas opazovati to rast.

Med tem, ko se delavec in podjetnik prepirata, kdo bo koga zastopal, ali bolje rečeno, kdo ne bo zastopal delavca, se sile na delu, ki obema škodijo, največ pa delavcu, ker on je tisti, ki bo moral največ kupiti in kateremu se bo najbolj poznala praznoba v žepu.

Kar čez noč je prišlo na misel prekupčevalcem izdelanega blaga, da ne zaslužijo dosti. Povečali so odstotke, po katerih delajo sistematično. Primorani plačati par centov več tovarnarju, so dvignili za več kot toliko svoj odstotek in računali toliko več trgovcu na drobno.

Ta pa je storil isto in nam računala kolikor hoče, mi smo pa brez moči.

Medtem, ko si oblasti belijo glave, kako urediti podporo, delavske ure, delavni čas, otroško delo, kmetijske reforme in druge socialne preobrazbe, jim rase pod nosom eden najmočnejših trustov. Videč, da se delavec organizira, so sklenili za jamčiti si boljše dohodke. Posledica tega ne bo upor proti višjim cenam, pač pa izenačenje cen pri prodaji. Torej od istega, ki kupuje, bodo izželi kar največ mogoče. Če bi delavec dobil svoje procente v primerj z zvišanjem cen, bi že šlo, a jih ne dobi, in tudi tovarnar ne dobi toliko, da bi mogel biti bogve kako liberalen s plačo delavca. Največ pomeje prekupčevalce, za njim pa on, ki prodaja na drobno, in če se ta organizacija trgovin na drobno posreči, bomo morali plačati za blago ravno toliko, kolikor se bo tistemu, ki bo glava organizacije, sanjalo, da je vredno.

Danes so na trgu predmeti, za katere moramo plačati ravno toliko, kot smo plačali leta 1929, čeprav delavec dobi komaj 70 odst. tiste plače, in če računamo, da je surovo blago vsaj nekaj cenejše, moramo priti do zaključka, da je nekdo izkoriščen.

Po trgovinah so se pojavili predmeti, ki so označeni s ceno in potem zraven, po koliko bi morali biti. Trgovci je dobili svoje odstotke, ti si pa navadno dobili malo slabše blago. Ravno tako tiste periodične razprodaje, ki ti obljubljajo stvari zaastonj, malo plačaš in ravno toliko dobiš, kolikor si plačal.

Ne boj se za prodajalca, on dobi svoje, kajti on računa na nevednost človeka, ki kupi. Z drugimi besedami rešeno: on kupi za sukerja in sukerju prodaja.

RUDNIK NA ELY, MINN., PRENEHAL OBRATOVATI.

Pred tremi tedni je prenehal z obratovanjem tukajšnji Zenith rudnik vsled stavke v jeklah. Do 200 rudarjev je vsled tega zaprtja prizadetih. S pozdravom

J. Peshel, Ely, Minn.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

"VIGILANTI" V JOHNSTOWNU, Pa.

Načelnik mestne policije James Adams (sedel pri mizi), daje navodila pomožnim šerifom, ki so bili najeti, da zlomijo štrajk.

VABILO NA PIKNIK! Društvo MARIJE POMAGAJ, št. 121 KSKJ. v Little Falls, N. Y. PRIREDI V NEDELJO DNE 11. JULIJA, 1937 ... LETNI IZLET ...

NA DOBRO ZNANEM PROSTORU: GUN CLUB, STOP 41
NA HERKIMER ROAD
Ujundno ste vabljani vsi Slovenci od tujak in vse okolice, da nas posetite. — Piknik se prične ob 1. uri popoldan ter traja do 10. ure zvečer.
IGRAL BO ORKESTER SLOVENSKE IN DRUGE KOMADE
Vstopnina za vse odrasle 25c. — Otroci prosti.
RAZNOVRSTNE PIJACE IN JEDAČE BO DOVOLJ NA RAZPOLAGO
Za obilno udeležbo se priporoča — Odh.

RIBNICANA NAJDEŠ VSEPOVSOD

V Eagle Nest, v državi New Mexico, živi Slovenec Leo Arko, ki je te dni obnovil naročnino in nam naslednje sporočil:

Težko se je posloviti od treh dolarjev, še težje bi bilo pa slovo od Glasa Naroda, ki prinaša toliko zanimivih novic. Poselimo se zanimam za romane, jako mi pa tudi ugajajo Keržetovi spisi "Pod vaško lipo". Ne vem, če je kakšna lipa v njegovem ali v mojem rojstnem kraju. Bolje bi se prilegalo, če bi rekel — pod jablano, hruško, ali kakšnim drugim drevesom. Kot je meni znano, ni na Vincih nobene lipe. Pa nič zato, Primšar, tvoji spisi so zelo zanimivi.

Tukaj se pečemo s kmetij-

stvom, ki se je pa zadnjih šest let zelo slabo obneslo. Snega je bilo dosti in tudi dežja je preveč. Rad bi kaj pisal o slovenskih farmerjih, pa sva tukaj samo dva. Moj sosed je iz Boveca doma, jaz sem pa Ribničan. Med Slovence se prištevam, dasi po zadržanju nekaterih puebelskih rojakov Ribničanje niso Slovenci. Kaj se hoče, vsi skušamo živeti, pa naj bo slabo ali dobro. Če bi koga zanesla pot v Marine Valley, naj me obišče. Ob državni cest št. 64 imam grocerijo in kabine.

Pozdrav vsem skupaj, posebno pa Mr. Keržetu.

Leo Arko, podomače Jernejev.

IZREDEN SLUČAJ

17. februarja je umrl v bolnišnici v Clevelandu Dušan Kalenič, star 42 let doma iz Dalmacije. Njegova soproga je želela, da se truplo rankega prepelje v domovino. Njeni sorojaki so jo pa pregovorili, da tega ni storila. Zena se je na prigovarjanje domačinov obotavljala, toda je kmalu zopet od pogrebnege zavoda A. Grdina in Sinaovi zahtevala, da se truplo izkoplje in pošlje v domovino. Zopet so jo pregovorili domačini, toda končno je ženska odločno nastopila in izjavila da se mora želja rankega izpolniti. Prinesla je denar za pošiljatev trupla in povedala, da se nikomur ne sme kaj izdati, dokler ona sama ne odpotuje naprej. Res je odpotovala 29. junija. Grdinovi pogrebni zavod je dobil postavno dovoljenje, da se truplo izkopa iz groba. Truplo je bilo izkopano 1. julija, štiri mesece potem, ko je bilo pokopano. Prepeljano je bilo v Grdinov pogrebni zavod, kjer ostane do 8. julija, ko se odpošlje po železnici.

Truplo je v popolnoma enakem stanju kot je bilo na dan pokopa, o tem se je pričelo že stotine ljudi. Prevoz trupla v domovino bo stal \$700. Poslano bo v Dalmacijo, blizu Dubrovnika, 8. julija zvečer mora biti na kolodvoru.

NA KRIVIH POTIH

Iz Sheboygana, Wis., poročajo: — Zgodaj so zašli na kriva pota trije mladi slovenski fantje, katere je sodnik Henry A. Detling prejšnji teden obsodil na težke zaporne kazni. 23-letni Henry Stempilhar je bil radi dveh roparskih napadov, ki jih je v družbi svojega mlajšega, komaj 17-letnega brata Rudolpha in 22-letnega Stanleya Jakovca izvršil zadnjo pomlad, obsodjen na 4 do 10 ječe v državi jejnišnici v Waupunu, njegov brat Rudolph na 3 do 5 let dela v poboljševalnici v Green Blayu in Jakovec na 1 do 5 let dela v istem zavodu. Trojica je dne 7. maja skušala oropati Otto Kochlerja, lastnika gasoilske postaje na So. 11th St. in Kentucky Ave., ter lastnika

"Tango Lunch Room" na Indiana Ave. Vodja mladih izprijencev je bil Henry, ki je tudi dobil najvišjo kazen.

ZELIMO JIM DOSTI USPEHA.

To je zadnji dopis, ki ga piše Mrs. Paulina Galčič v Cuddy, Pa.

Pozdravljam vse prijatelje in znance v tukajšnji okolici in jim naznanjam, da smo se odpravili iz države Pensylvanije. Namenjeni smo v državo New York in sicer za stalno. Naša najstarejša hčerka, ki je že poročena, je kupila posestvo v bližini Saratoga Springs, N. Y. Moj mož je šel tja pred tremi tedni ter nam je sporočil, da mu jako ugaja. Radovedna sem, če so v bližini kakšni Slovenci. No, nam jih bo pa Glas Naroda pomagal najti.

Saratoga Springs je jako zdrav kraj. Moja hči namerna napraviti tam letovišče. V Cuddy, Pa., smo bili nad trideset let. Najboljši prijatelj nam je bil Glas Naroda in nam bo tudi v prihodnje čase.

Paulina Galčič.

DELA SE, TODA ZASLUŽEK JE PIČEL.

Iz Midwale, Pa., nam pošilja naročnica Mary B., polletno naročnino in oproča:

V tukajšnji okolici so premo-govniki, ki obratujejo od 2 do 4 dni na teden. Nekateri so oddaljeni sedem milj od tega kraja. Nedavno so otvorili neko opekarno, ki že par let ni obratovala. Obratuje pa le po šest ur na dan. Delavci zaslužijo po 52 centov na uro. Zdaj so se organizirali in zahtevajo po 60 centov na uro. Upati je, da bodo prodli s svojimi zahtevami. Pozdrav vsem, posebno pa Petru Zgagi.

POZDRAVI.

S parnikom Aquitania sta dne 30. junija odpotovali za par mesecev v staro domovino Mrs. Terezija Jolly in njena hčerka Rose Korenich iz Germfask, Mich. Pred odhodom sta izročili pozdrave za Jacoba Jollyja, Ed. Korenicha in Lucillo ter za vse sorodnike in prijatelje v Michiganu in Clevelandu.

Z istim parnikom je odpotoval tudi John Yurecic iz Nemacolin, Pa. Tudi on pozdravlja svojo družino in vse svoje prijatelje.

Vsi so potovali s posredovanjem Glasa Naroda ter to slovensko podjetje vsem rojakom najtopleje priporočajo.

VHOD V CAMBRIA TOVARNO

Valel stavke jeklarjev je bilo najbolj prizadeto mesto Johnstown, Pa., v katerem je tudi veliko število naših rojakov. Slika nam kaže vhod v Cambria tovarno, pred katero so se večkrat vršili krvavi izgredi.

: : ZEMLJEVIDI : :
MOLITVENIKI
: : IGRE : : :

216 WEST 18th STREET
NEW YORK N. Y.

SISTO IN SIESTO (parat on Abrucov) -----

KRATKA DNEVNA ZGODBA

GEORGIJ LANDAU:

SLANIK

Bil je skromne zunanosti i kot človek, i kot kupec.

— Zavijte mi tega slanika, — je prosil milo.

Prodajalec je zvil slanika in ga izročil kupcu.

— Ali bi mi dali še en list papirja? — je vprašal kupec.

— Olje kaplja iz njega.

— Mar mislite, da bo kapljal liker od slanika? — je vprašal prodajalec. — V čemer je riba bila, to kaplja od nje. Za slanike ni dovoljeno več kakor en list papirja.

Kupec se je ozrl na steklene oči slanika, potem na rep, z repa pa na svojo suknjo.

— Poglejte, — je dejal očtajoče. — Moja suknja je pokvarjena. In v tramvaju zamaže potnike.

— Mi odgovorjamo za blago v trgovini, ne zanima nas pa, kaj boste počeli na ulici. Obrnite se na poslovdjo.

— Za kaj pa gre? — je vprašal poslovdja in stopil bliže.

— Tale kupec se pritožuje, da mu naš slanik zamaže obleko.

Kupec je pokazal na suknjo.

— Kaj pa želite? — je vprašal poslovdja.

— Moja želja je, da bi mi dali še en list papirja.

— Še tega bi bilo treba! — je zagodrnjal prodajalec.

— Vsakega slanika jim zavij v damski plašč.

— Ne gre, — je odločil poslovdja. — Za vsakega slanika

je dovolj samo en list papirja.

Kar je kupec dvignil glavo.

— Zahtevam, da mi zavijete slanika še v en list papirja! —

je dejal s kovinastim glasom.

— Pripravljen sem doplačati eno, tri, deset kopejk. Hočem pa iti z njim kot državljani in ne kot mazač.

— Za deset kopejk si lahko kupite cele novine, — je odgovoril poslovdja. — Sploh pa, če že pridete v trgovino po slanika, bi se morali temu primeru pripraviti.

— Saj sem ga kupil nenadoma, — je vzklil kupec. — Všeč mi je bil.

— Da, slanček je izboren — je dejal, — pojdite z njim po hodniku proti toku. V tramvaju pa ravnate z njim takole: z ropom doli pa nad klobukom, ga podrite. Vaš klobuk ima široko streho. Občinstva ne boste pokapljali z oljem.

— Toda jaz zahtevam še en list papirja! — je vzklil kupec. — Sicer... sicer mi dajte pritožbo knjigo.

— Ah, tako — je zategnil poslovdja. Njegov obraz je okamenel. — Prosim! Vanja, daj kupcu pritožno knjigo. Vidi se mu, da ga sibe prsti in da rad piše. Izvolite, državljani. Ali vam smem ponuditi stolček? Evo vam peresca! Izvolite pisati! — ga je povabil poslovdja.

Nad kupecem je zavladal

mrak in hlad. Ozrl se je na pero. Potem na črninik. Potem na papir. Potem je odložil pero.

Potem se je zaiskrilo v njegovem pogledu nekaj odločnosti. In še predno je mogel poslovdja poseči vmes, ali krikniti, je kupec pomohil v slanika prst in odtrgal dva lista iz knjige.

— Ah, — se je opotekal poslovdja.

— Evo vam, — je dejal kupec in zvil mastnega slanika v lista, iztrgana iz pritožne knjige. — Storit z menoj kar hočete.

— Pojdite že, tu nimate kaj početi, — je zaklical prodajalec in skočil k poslovdji, da bi ga dvignil.

PO DVAJSETIH LETIH SPREGLEDAL

Pred dvajsetimi leti je nastala v nekem premogovniku v Wallisu eksplozija plinov, od katere je neki rudar, George Lewis, popolnoma izgubil vid. Strah, ki ga je ob nesreči prebil, je nadalje povzročil, da je padel v stanje popolne apatije. Pošiljali so ga iz bolnišnice v bolnišnico. Izvršili so nad njim celo vrsto kompliciranih operacij, ki pa niso prinesle nobenega uspeha. Vdati se je moral končno v to, da ostane za vse življenje slep.

Nazvle njegovi slepoti se je našla tri leta pozneje, l. 1920., ženska, ki se je z njim poročila in ga negovala z največjo skrbnostjo. Njeni skrbnosti se je tudi zahvaliti, da si mož v svojem obupu ni vzel življenja. Po sedemnajstih letih je ta vzgladna ljubezen prešla tudi svoje plačilo. Lewis je sedel ob oknu svojega stanovanja in kadil pipo. Hipoma mu

POZOR ZAOSTANKARJI

Vsak, ki mu je potekla naročnina, je dobil opomin. Vpoštevajte številke poleg naslova in poravnajte, da nam prihranite stroške.

Uprava.

je pipa padla iz ust. Ko se je sklonil, da jo pobere, je nenadno opazil, da vidi svoje noge. Ves presenečen je vstal in občutek velikanske sreče ga je obšel. Ko se je mogel prepričati, da v resnici tako vidi kakor nekoč. Mož, ki se mu je z vidom povrnil tudi nekdanji humor, pripoveduje številnim radovednežem vedno znova, kako vesel je bil, ko je svojo ženo videl prvič v življenju.

POTUJTE Z NAMI V JUGOSLAVIJO.

V želji, da obiščete domovino, ste brez dvoma pričakovali prilike, da se pridružite skupini izletnikov, namenjenih v stari kraj. Hamburg American Line-North German Lloyd je za adobnost velikega števila jugoslovanskih prijateljev zasnovala dva posebna izleta. Pri se vrši na slavnem ekspresnem parniku EUROPA dne 24. julija.

Ta izlet bo osebno vodil Mr. S. S. Goydich, potujoči potniški agent Hamburg-American — North German Lloyd. Izlet bo cenin in zelo prijeten.

Poseben parniški vlak ob pomolu v Bremerhaven omogoča zveze z vsemi glavnimi mesti v Centralni Evropi.

Drugi izlet se bo vršil na priljubljenem parniku HANSA, ki odpluje dne 29. avgusta iz New Yorka.

Ta izlet bo vodil Mr. Eugene Teplenszky, znani potujoči potniški agent Hapad-Lloyda, ki vam bo z veseljem pomagal v vseh potniških zadevah.

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

-162-

France, ki je gledal za njim, je v skrbnih vzdihnil predse: "Dobri Bog v nebesih daj, da jih dobi obo. Drugače se vrne domov naježen, da ga ne bo moči kje prijeti!"

Zvezde so že bledele, ko je zapustil France koč. Urno je obšel prostrane pašnike, da bi bil še pred svitom v gozlu. Na planem se je že razpoznavalo sivo kamenje iz temne trave, v gozlu, med visokimi smekami, je bila še trda noč. Tožeče kričoč je snuknil skovir čez drevje, pod katerim se je v temni senci bližal France petelinjim skrivališčem. Pomalem je začelo v gozdu svetiti, skozi praznino med dravjem se je zasvetilo od vzhoda, ne dolgo in v jutranji tišini je zadleskal prvi petelin. Ne daleč stran sta klepala dva druga. Lovce se je v ovinku izognil prostoru, da bi ne motil zaljubljenih pevcev. Krenil je dalje in prispel ob zgodnjem svitu v pravo rastišče.

Ob robu mājne jase, porasle z mladim macepnjem in borovničevjem, je sedel France pod staro smreko, položil puško čez kolena in začel prisluskovati. Pet petelinov je z vročvnemo drobilo okoli njega, in v kvintet te ne navadne zaljubljene pesmi se je mešalo gostolenje in ščebetanje budevih se drozgov in sinic. Čez gozd se je razlil rožnat jutranji sij, daljna skalna stena se je zasvetila ko čisto zlato in čez nebo so zaplavalj bleščeči pasovi. Kmalu so švigili, kakor goreče strelce, prvi sončni žarki čez vrhove, tisoč rosnih kapljic je iskričestoblastelo, in kakor bi budevci se gozd globoko zadihal, je potegnil jutranji veter rahlo skozi drevje.

Nepremično sedeč je gledal France okoli sebe in čudovita lepota tega pomladnega jutra mu je poživljajoče objela trudno, žalostno srce ter ga potolažila. Občutek upajočega življenjskega veselja se je prebudil v njem, pritisnil si je roke na prsi, kakor bi mu bila menadoma vsa rebra pretesna — in moral pri tem pomisliti na grofa Eggeja, ki je zgrbljen in premražen čepel v tretji in bil z očmi in ušesi ves samo pri gnezdu na skalni steni.

"Pri moji veri, ne bi rad menjal z njim!"

Čez jaso se je široko razlil zlat sončni slap in se pomikal vedno bliže, dokler ni dosegel lovca. Na borovničevje so prifrčale tri kosi, in vedno nove so se spuščale za njimi iz gozda, kakor bi imel ves ženski spol tega petelinjega okrožja

za zajtrk znamenek na jasi. Petelini, ki si bili že nehali peti, so začeli drobiti znova. Mlade tovariše je je preglušil s svojim vročim petjem pravi gospodar rastišča. Svoj prostor je imel blizu loveca na bukvi in je pri petju stopical po buki veji sem in tja. Nquadoma se je zavijtel borovničevje in je z razprostrtim repom ter drhtečimi perotnicami zarajal med rahlo kokljajočimi samicami svoj svatbeni ples. Neslišno so se zapovrstjo približali mlajši petelini, eni, da bi pod ljubosumno jezo strogega gospodarja izgubili nekaj perja, drugi, da bi se kradoma pridružili kokošim, ki so se oddaljile od starega petelina. Smehlja je opazoval France to veselo gozdno svatovanje. "Vse na svetu se ima rado, vsak možiček ima veselje s svojo ženo! O, da bi mogel imeti tako tudi jaz!" Vzdihnil je. "Kaj neki dela Mali zdaj tam v spodnjih krajih?"

Objet si je z rokami kolena in zasanjal v buleči se dan. Podobe seveda, ki so mu mamile soprneče sree, so bile čisto drugačne ko resnične. Mali je v tem hipu klečala v bratova hiša pred posteljico bolnega dekletca, ki se je v bodečinah borilo za svoje agašajoče življenje — n Franceove sanje so videle oboževanko daleč deli v "spodnjih krajih", kako stoji v jutranjem soncu med večnimi vrati in se ozira proti jugu, kjer so sinjale domače gore.

Zaprl je oči in naslonil glavo na smrekovo debljo. Pomladno sonce mu je rahlo božalo obraz s svojo toploto, in ne da bi opazil, da je premagal zdrav dremeč.

Spal je kakšno uro, ko ga je prebudil odmev strele. Prihajal je od Previsne stene.

"Zdaj ima orla! Hvala Bogu!"

Šumno je zafrfotala perjad iz borovničevja, ko je krenil France čez jaso.

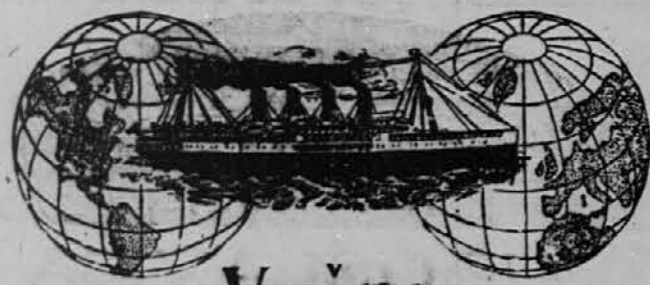
Nentrudno je hodil do večera po gozdu in čul, ko se je mračilo, da je pri Previsni steni pet počilo.

"Moj dobri angel varuh, zdaj ti prižgem dve sveči, zdaj ima obo, in prišli bodo dobri časi!"

Zasmejal se je, zavriskal v zareči večer in prišel teči.

Nočilo se je, ko je prispel do vile Tram, kjer je v gospodovi izbi že gorela svetilka. Na lesenem klunu ob večnih vratih je visel orel. Samo eden? France se je oziral in oziral, ne da bi našel drugega.

DALJE PRIDE

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vseled naše dolgotrajne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Vse se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi prekrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljam Vam, da boste potni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Slovensko Delavsko Podporno Društvo, ink. (Slovenian Workingmen's Benevolent Society, Inc.) NEW YORK, N. Y.

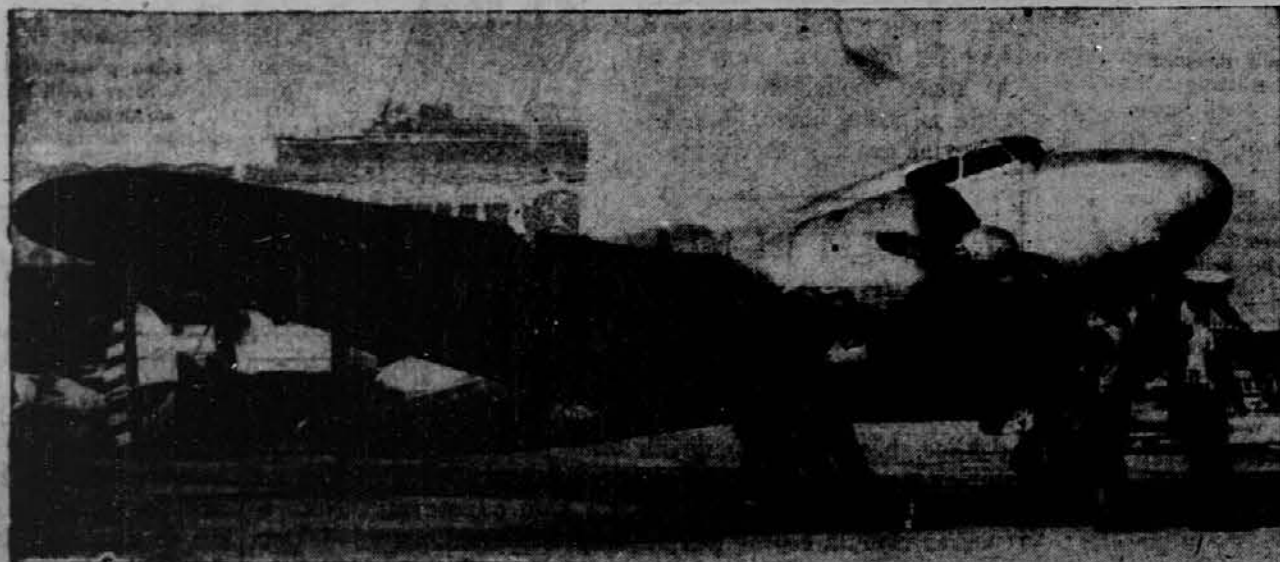
ODBOR

Predsednik: FRANK KOŠAK
60-25 Catalpa Ave, B'klyn, N. Y.
Tajnik: JOHN YURKAS, Jr.
406 Himrod St., B'klyn, N. Y.
Nadzorniki: JOHN KRIZEL
1822 Linden St., Brooklyn, N. Y.
Podpredsednik: JOHN HABIAN
406 E. 83 St., New York, N. Y.
Blagajnik: LORENCO GIOVANELLI
812 Woodward Ave., B'klyn, N. Y.
Zapiskar: FRANK PADAR
222 Wyckoff Ave., B'klyn, N. Y.
JOHN HABIAN
1287 Greene Ave., B'klyn, N. Y.
FRANK GIOVANELLI
78-20 — 75th St., Glendale, L. I.

DRUŠTVO OESTOJI ŠE LE 17 LET IN IMA V BLAGAJNI OKROG DESET TISOČ DOLARJEV

Društvene seje se vrše vsako drugo soboto v mesecu v društvenih prostorih v American-Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y. — Rojaki in rojakinje v New Yorku in okolici zavarujte se za slučaj bolezni ali nesreče. Iz okolice od 25 do 50 milj se sprejme člani, če je v okrožju 5 milj že 5 članov. Za natančna pojasnila se obrnite na katerega zgoraj omenjenih odborikov.

NOVO AMERIŠKO LETALO

Letalo, ki ga vidite na sliki, je bilo zgrajeno za ameriško armado v Burbanku, California. Zgrajeno je bilo za polete v velikih višinah. Baje se bo lahko dvignilo v višino 30,000 čevljev.

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI !!!

IZ BAGDADA V STAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

Vsebina:

Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Gorop; Družba En Nač.

Cena1.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Vsebina:

Kovač Šimen; Zoroka z zaprekami; V goščnjaku; Mohamedanski svetnik

Cena1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

Vsebina:

Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju

Cena1.50

WINETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

Vsebina:

Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nač. lep indijanka; Proklestvo zlata; Za detektiva; Med Komanč in Apači; Na nevarnih potih; Winetovov roman; Sans Ear; Pri Komančih; Winetova smrt; Winetova oporoka

Cena3.50

SATAN IN ISKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

Vsebina:

Izseljenci; Yuma šetar; Na stežu; Nevarnosti nasproti; Alruaden; V treh delih sveta; Izdajalec; Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rekeni milijoni; Dediči

Cena3.50

ŽUTTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Vsebina:

Boj z medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rih, in njegova poslednja pot

Cena1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Uboga mala Veša

HUMANIZACIJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

150

Stara dama že prične pripravljati svoje stvari. Gladko počese Ernine razmršene kodre in treba ji je bilo tudi umiti roke. Tudi Deša se prične pripravljati, da izstopi.

"Je še dovolj časa, milostljiva gospica," pravi naron Sorau ter ji pomaga vžeti kovčeg iz mreže. Nato pa, da izrabi še preostali čas, pravi: "Slišal sem, da ste ravno prej rekli, da ste popolnoma sami na svetu. Ako bi kdaj potrebovali kak nasvet ali kakršnokoli pomoč — in v tak položaj prav lahko pride vsak človek, tedaj vas prosim, da se spomnite mene. Prav rad vam bom na uslugo. Jaz sem zdravnik; moj poklic je pomagati. V svojih uradnih urah more z mano govoriti vsakdo, ki je potreben pomoči. Zato vas prosim, da vzamete moje besede, kot so mišljene — poštene in odkrite."

Deša ga pogleda v oči. Misli pošteno in odkrito! Veliko pomirjenje pride čez njo — mogoče ji je previdnost pripeljala tega moža na pot. Ako ji ne bo šlo dobro, ji bo mogoče mogel svetovati in pomagati in ne bo popolnoma sama.

"Prav lepa hvala," pravi in iztegne proti njemu roko, ki jo dr. Sorau trdo stisne in jo prav nerad zopet izpusti. Nato pa ji da svojo vizitko. S površnim pogledom na njo bere: dr. med. Rolf pl. Sorau. Zdravnik.

Ali je mogoče čakal, da mu bo tudi dala svojo vizitko? Toda nima je.

"Upam milostljiva gospica, da se nisva videla zadnjice. Obljubite mi, prosim vas. Kratko sporočilo, da se moreva enkrat zopet videti, četudi ne potrebujete mojega nasveta — in bom zelo srečen!"

Kako prosoje je prosil! Deša zardi in povesi oči, ne da bi odgovorila. Tedaj pa dama z Erno zopet pride v oddelek, nakar otrok zopet prične govoriti z Dešo in je bil njun pogovor s tem končan.

S tem, kar je dosegel, baron Rolf Sorau ni bil zadovoljen. Ako se ne bo nikdar oglasila, kje naj jo išče?

Slednjič je bilo še najboljša, da ji neopažen sledi — že zaradi samega sebe. Kdo ve, kam so to mlado, kot rosa svežo lepoticu v njeni neizkušenosti zvabili — in hotel je vedeti, kje bo ostala.

"Ali vam morem s čim pomagati, milostljiva gospica? Ako vam morem kak dober hotel —"

"Hvala, pridejo pome, nek agent, ki mi je tudi preskrbel stanovanje — jaz sem umetnica —"

Morala je pač poveljati; kdo ve, kaj bi gospod drugače o njej mogel misliti — da se je mogoče samo zaradi pustolovščine peljala v Monakovo in želela je, da ne bi o njej slabo mislil.

"Umetnica?"

"Da," odgovori Deša, ne da bi kaj natančnejšega povedala, kar je gotovo pričakoval.

Ker pa ničesar ne doda, je tudi ni mogel več dalje vprašati; drugače bi bil vsiljiv.

Naslednje minute potečejo v nemiru in naglici, kajti potniki so izstopali, drugi pa zopet stopali na vlak, kakor bi vsaka zamujena minuta pomenila veliko izgubo. Stara dama in Erna ste se že prej gostobesedno poslovili. Ko je vlak prihajal na postajo, je dama že zagledala svojo hčer in zeta in zelo se ji mudilo, da bi svoje drage čimprej videla in pozdravila.

Deša je vsa zbegnala; take skrbi so ji bile neznane. In bila je sama — prvič v svojem življenju!

"Ali vidite svojega agenta, milostljiva gospica?" vpraša baron Sorau, ki je Dešino prtljago znesel iz voza in obstane poleg nje.

Tedaj pa se približe bližje debel gospod v spremstvu ravno tako debele, zelo elegantno oblečene dame. Glasno zakliče, ko zagleda Dešo:

"Bodite pozdravljeni in dobrodošli, milostljiva gospica, naša zvezda!"

Z gledališko kretajo ji ponudi roko in pri tem nezaupno pogleda poleg Deše stoječega gospoda. Kdo je to?

"Naš avtomobil čaka, draga gospica. Vse je pripravljeno na vaš sprejem. Boste zadovoljni?"

Predno se Deša zave, jo imata oba debela človeka v svoji sredi in odideta z njo, komaj da je mogla svojemu spremljevalcu reči še kako besedo.

Rolf jim neopažen sledi. Vedeti je hotel, kam bodo njegovo lepo dekle odpeljali. V veliki gnajci ima vedno svoje oči vprte v vse tri.

Naenkrat pa postane pozoren na počasi in previdno hodečega, pohabljenega gospoda, ki tik pred njim, najbrže pri trenutnem napadu omotice, omahne in bi padel, ako ga ne bi še pravočasno prijel in ga odvedel iz množice. Ko obrne svoj pogled naprej, samo še od daleč vidi vitko postavlo svoje tujke. Prav lahko bi jo bil še došel, toda ta težko dihaajoči, pomoci dvojno potrebni mož v njegovih rokah! Njegova zdravniška vest mu ni dovoljevala, da bi ga zapustil, posvetiti mu mora vso pažnjo. Ostane pri njem, potisne njegovo roko skozi svojo pazduho, ga podpira in mudi, da gredo ljudje mimo njega.

"Ali je kaj boljša?" vpraša dr. Sorau, ko je mogel bolnik zopet napraviti nekaj korakov.

"Da, hvala!"

Rolfove oči pa zagledajo tanko zlato, kot kačo zvito veržico na tleh. Toliko in toliko nog je že mogoče šlo mimo nje, ne da bi jo kdok opazil. Prikloni se in jo pobere.

"Otroška veržica. Prav gotovo jo kdo zelo pogreša. Ni veliko vredna. Nesel jo bom na policijski urad," prav ter vtakne veržico, na kateri je visel medaljon, v žep.

Ko bi tujec vedel, kaj je ta veržica zanj pomenila — ko bi vedel, kdo se je z njim peljal v istem vlakni!

Nemir je gnil Karla Eckerja po deželi. Najprej je bil v Hamburgu, zatem v Berlinu, vedno poizvedujoč, kar pa je moral vedeti, da je vse brezuspešno, ker ni imel nikakih podatkov, na katere bi mogel naslanjati svoje poizvedovanje. Še v Monakovem je hotel poizvedovati ter je navzlic temu, da r imel nikakega upanja, pričakoval kak čudež. In ta čudež je šel mimo njega in ni čutil, ko se ga je dotaknil.

Dr. Sorau ga spremi do izhoda s postaje, kjer stoji postrežnik, ki je nesel kovčeg naprej, in ni ničesar opazil, kaj se je zgodilo ter je že nesveto čakal.

(Dalje prihodnje)

JUGO SLOVANSKA KAT. JEDNOTA

je najboljša in najpopularnejša slovenska podporni organizacija v Ameriki. Katuna nizke asessante in plačuje liberalne podpore za slučaj bolezni, nezgode ali smrti. Ima 185 podrejenih društev in šteje nad 20.000 članov v obeh oddelkih.

Za ustanovitev novega društva zadostuje 8 oseb.

Premoženje Nad Dva Milijona Dolarjev

Pišite za pojamila na

GLAVNI URAD J. S. K. J. :: :: ELY, MINNESOTA

Topovi in strojnice spremljajo tjalne.

V aprilu se začne na Aleutih vsako leto sezona tjalnov. Zaščitni čolni, opremljeni z malimi topovi in strojnimi, spremljajo ogromna krdela tjalnov od juga proti severu. Najzanimivejša, najbolj pustolovska pa tudi najbolj dobičkonosna zaščita živali gre tu strogo po mednarodnih pogodbah. Dvakrat v letu, v aprilu in v septembru, se zbero trgovci s krizmom iz New Yorka, Londona, Leipziga in Pariza na družbi v St. Louisu, kjer se proda v nekaj minutah za več milijonov dolarjev krzna. Trgovci otipavajo mehke in prožne kože, preizkušajo njihovo trpežnost. Ne zanimajo jih pa tragedije, ki so se odigrale zaradi teh kož tam daleč zunaj na Tiheem oceanu.

Istočasno kremejo na pot zaščitni čolni, ki jim je naloga po končani zimi spremljati samice in mladiče tjalnov od kalifornijske obale tja gor na Pribilovskih skalah na otoku Aleutov. Veliki, krepki samci se umaknejo jeseni k obali južne Aljaskke, zaščitni čolni pa

spremljajo krdela samice zopet k jugu. Kdor bi hotel motiti ali ogražati to selitev tjalnov, bi prišel v resen konflikt s topovi, s katerimi so oboroženi zaščitni čolni. Ti čolni spremljajo že 25 let od 500.000 do 900.000 tjalnov nad 3000 milj daleč proti severu ali proti jugu. Združene države so organizirale to zaščito tjalnov po dogovoru pred 150 leti.

V poletnih mesecih 1. 1786 je plul ruski pustolovec Pribilev s svojo staro jadrnico okrog nevarnih aleutskih pecin, ko je naenkrat zaslišal iz goste megle hropenje, lajanje in tulenje tjalnov. Previdno se jim je približal in zagledal je več vulkaničnih skal, ki niso bile zabeležene na nobenem zemljevidu. Te skale s obile doslovno pokrite s tjalni. Pribilev bi ne bil napravil tako važnega odkritja, če bi bil odkril zlato žilo v zemlji. Našel je bil dolgo iskano mesto, kjer se zbirajo vsako leto ogromna krdela tihomorskih tjalnov.

To skalnato otočje je sicer brez vsake vrednosti. Niti čuvaj ob obali, ki opravljajo zdaj tam stražarsko službo, niso mogli izsiliti iz zemlje ničesar, razen malo mahu in njemu podobnih rastlin. Sicer pa tu itak ne more nič rasti, kajti nad skalnatim otočjem leži skoraj neprestano gosta megla. Prebrisani tjalni so si pa izbrali to otočje baš zaradi megle, ki jim je pa pozneje postala usodna, ker zaradi nje niso videli bližajočega se sovražnika. Zato

Za vsa pojamila glede potnih listov, cen in drugih podrobnosti se obrnite na

POTNIŠKI ODELEK

"GLAS NARODA"

216 W. 18th St. New York

Posebno naj hitre oni, ki namenjajo potovati meseca junija ali julija, kajti za ta dva meseca se na vseh parniških skore že vsa kabine oddane.

se niso mogli umakniti v morje niti takrat, ko niso bili več tako zaupljivi in ko se niso več tako brezskrbno približevali ljudem, ki so jih neusmiljeno pobijali.

Ko je leta 1867 Rusija prodala to skalnato otočje Ameriki, so jeli prihajati angleški, ameriški in japonski loveci tjalnov in ubijali so jih na stotine za radi njihove dragocene kožuhovine. Takrat je v eni sami sezoni odplulo od Pribilovskih otokov 50 do 60 ladij s tovorom kožuhovine. Loveci so se večkrat sprli in stekli. Večkrat je prišlo celo tako daleč, da so obležali na bojišču mrtvi in ranjeni med ubitimi in odtirani tjalni.

Leta 1911 so Združene države ugotovile, da je ostalo od nekdanjih do 2 milijona brojčih krdel tjalnov komaj še 250.000 glav. Loveci so ubijali samice z mladiči, pa tudi stare in mlade samce. Ameriška država je spoznala, da tjalni izumirajo in da je skalnato otočje vedno bolj puho. Zato je Amerika sklenila pogodbo, po kateri se ona, Japonska, Rusija in Anglija zavežejo, da ne bodo streljali niti ubijale tjalnov, razen v določeni lovski dobi. Posledica teh ukrepov je bila, da se je jelo število tjalnov zopet množiti in da jih je bilo kmalu zopet toliko, kakor prvotno, čeprav jih vsako leto pobijejo okrog 60.000.

Pobijajo jih pa sistematično in strogo pazijo, da ne ubijajo samice in mladičev.

Tjaln samec živi poligamično. Često ima v svojem haremu 40 do 100 samice, katerim se posveča noč in dan, tako da izgubi vso masočobo, kar je je nastradal za zimo. Med samci pride večkrat do srditega boja. Zmagovalec odvleče truplo svojega tekmeca v območje drugega "sultana" v svari vsem, ki bi mu hoteli hoditi še v zelje. Tudi tjalni o zelo ljubosumni k svojim samcem, čeprav jih imajo v izobilju.

Samci pa potanejo tako bojevitvi šele v tretjem letu. Dotlej so pa zelo razposajeni, grajo n prekopavajo se v vod, ko so se z velikim trudom naučili od matere plavati. Mladiči se sprva boje vode. Nekega dne pa postanejo konkurenti starih samecev. Le-ti odhajajo točno po doseženem šestem letu na izmenjavo k obali Aljaskke. Tedaj imajo že tako slab kožuh, da se ribičem ne zdi vredno pobijati jih. Posebne stražarske ladje vsako leto ugotove, koliko samecev do treh let se sme pobiti, potem se pa prične lov. Tjalne napade k eni strani otoka, kjer jih pobijajo s kiji, potem jih pa še zabodejo z noži. Kože polože v solno raztopino in pošljejo v sodih v St. Louis, kjer jih obdelajo. Tam je pa že konec policijske zaščite, tjaln je postal blago, čigar kožuhovina gre na svetovni trg.

SLAB FILM IN MLADA DEKLETA

V francoskem mestu Meaux so prišli in zaprli tri male vedno najbogatejše vile. Izdekle, hčerke najbogatejših staršev v mestu zaradi vlovov.

Otrokom so dokazali, da so večkrat vlovili, čeprav deklece niso stare več kakor 9 do 13 let. Kljub svoji mladosti pa so znale male punčke tako imenitno vlamjati, da so izbrale

NEKAJ SPLOŠNIH POJASNIL GLEDE POTOVANJA V STARI KRAJ

Iz pism, ki jih dobimo od rojakov, opazimo, da so se precej v nejasnosti glede potovanja. Večina onih, ki se hočejo pridružiti temu ali onemu izletu, misli, da se morajo z isto grupo tudi vrniti. To ni pravilno. Izlete se pripravi samo za tja in sicer zato, da imajo rojaki priliko potovati skupno tja in imajo s tem več zabave. Za nazaj si pa vsak sam uredi, kdaj je zanj najbolj pripravno. Vsaka karta vpla za dve leti, pa še več, če je potrebno. Torej ima vsak izletnik celi dve leti časa za ostati v domovini. Dalje ni potrebno, da bi se vrnil s istim parnikom, ampak si sam izbere parnik, s katerim se hoče vrniti. Če je pa slučajno razlika v ceni, pa seveda tudi povrnjeno ali, obratno, doplača, če izbere parnik, na katerem stane vožnja več. Zahteva se samo, da izbere parnik od iste parobrodne družbe, ko je bil parnik, s katerim je potoval tja.

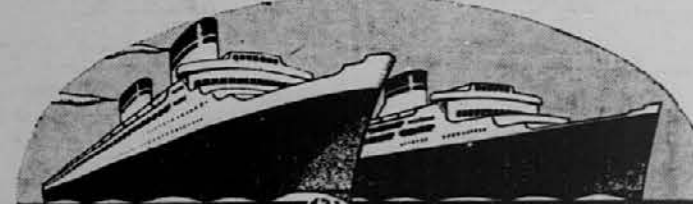
Ameriški državljani določeno potne liste za dve leti, nedržavljeni pa določeno potni list samo za eno leto, torej se morajo v tem času vrniti. Nedržavljeni morajo pa obenem imeti tudi povratno dovoljenje, ki se izda tudi samo za eno leto. Pa tudi ti potniki imajo priliko, da si svoje potne liste podaljšajo in ravnotako povratno dovoljenje, če imajo za to zadostne vzroke.

Vsi oni, ki so namenjeni letos potovati v stari kraj, naj si takoj rezervirajo prostore, da ne bo prepozno. Za mesec junij in julij so že skoro vsi prostori oddani.

Na parnikih, ki so debele tiskani, se vrše izleti v domovino pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

KRETANJE PARNIKOV - SHIP NEWS

1. julija: Ile de France v Havre	6. avgusta: De Grasse v Havre
10. julija: Vulkan v Trst	7. avgust: Rex v Genoa
14. julija: Normandie v Havre	10. avgusta: Europa v Bremen
Aquitania v Cherbourg	11. avgusta: Queen Mary v Cherbourg
17. julija: Rex v Genoa	14. avgusta: Vulcania v Trst
Bremen v Bremen	Champlain v Havre
21. julija: Berengaria v Cherbourg	18. avgusta: Normandie v Havre
23. julija: EUKOPA v BREMEN	Aquitania v Cherbourg
24. julija: Saturnia v Trst	19. avgusta: Bremen v Bremen
Champlain v Havre	21. avgusta: Paris v Havre
25. julija: Washington v Havre	Conte di Savoia v Genoa
Queen Mary v Cherbourg	Berengaria v Cherbourg
29. julija: Ile de France v Havre	24. avgusta: Roma v Genoa
31. julija: Conte di Savoia v Genoa	25. avgusta: Queen Mary v Cherbourg
3. avgusta: Bremen v Bremen	26. avgusta: Ile de France v Havre
4. avgusta: Aquitania v Cherbourg	Europa v Bremen
Normandie v Havre	28. avgusta: Lafayette v Havre
	Saturnia v Trst

JUGOSLAVIJA

NAJHITREJŠA DIREKTNA SLUŽBA

Odpravite se v svojo domovino po SOLČNI JUŽNI PROGI, ki je idealna pot. Njenega miliga podnebja in isketajočih se voda se najlaže veselite na ladjah Italian Liner, ladjah, neprekosljivih v udobnosti in ugodnosti modernega oceanjskega potovanja in posebno zgradjenih, da vam dajo vse izborne in užitek polne prednosti JUŽNE PROGE

SATURNIA VULCANIA

Naravnost v Jugoslavijo - 24. JULI: 14. AVG.: 28. AVG.: 18. SEP.

REX C. DI SAVOIA ROMA

Preko Genova - 17. JULIJA: 31. JULIJA: 7. AVG.: 21. AVG.

Za podrobnosti in prostore vprašajte pooblaščenega agenta ali v našem uradu: 624 FIFTH AVE., NEW YORK CITY

ITALIAN LINE

V JUGOSLAVIJO SAMO 7 DNI

če potujete na ekspresnih parnikih:

BREMEN <> EUROPA

Brzi vlak ob Bremen: Europa v Bremenu -

hvalen zajamči udobno potovanje do Italije.

Alli potujete s priljubljenimi ekspres. parniki:

COLUMBUS

HANSA <> DEUTSCHLAND

HAMBURG <> NEW YORK

Izbrane železniške zveze od Cherbourga, Bremen ali Hamburga.

Pomagali vam bomo preskrbeti vize za obisk ali preselite vaših evropskih sorodnikov. Za pojamila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY, NEW YORK

GARANTIRANE STABOKRAJSKE

KOSE

MOTIKE in drugo orodje kakor tudi razno posteljno in pohištvo razpoložljamo na vse kraje. Pišite po naš cenik še danes.

STEPHEN STONICH

Box 725G CHISHOLM, MINN.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je vsakemu naročniku poslano. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja leto. Na nam prihranite vsakega dela in strokov. Vas prosimo, da skušate naročnikovo plačevanje poravnati. Posilite naročnikovo uspešnost nam ali jo na plačevanje našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imenuje toliko izmed naših črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN PRATIK; ČE NE JIH PA ZA VAS NAROČE. — ZATO OBIŠČITE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:

Pueblo, Peter Cullig, A. Naflic

Walsenburg, M. J. Ravak

INDIANA:

Marion, Fr. Zupancic

ILLINOIS:

Chicago, J. Bevil, J. Lukac

Cicero, J. Fabian (Chicago, 17. St. in Illinois)

Joliet, Mary Ramblich

La Salle, J. Spelich

Mascoutah, Frank August

North Chicago in Waukegan, M. thias Warick

MARYLAND:

Kittmillier, Fr. Vodujskec

MICHIGAN:

Detroit, L. Plankar

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Gouze

Ely, Jos. J. Penhel

Sveleth, Louis Gouze

Gilbert, Louis Veneil

Hibbing, Jos. Prek

Virginia, Frank Bravrich

ONTARIO:

Roundup, M. M. Paulan

Washoe, L. Champs

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Gowanda, Karl Strubbe

Little Falls, Frank Gouze

Little Falls, Frank Gouze

OHIO:

Barberton, Frank Trema

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Kart

finger, Jacob Benth John Starab

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Krom

Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:

Oregon City, Ore. J. Kohlar

PENNSYLVANIA:

Bessemer, John Jovnika

Broughton, Anton Javac

Crommough, J. Brzavac

Coverdale in okolica, Mrs. Ivana

Rupnik

Export, Louis Supancic

Farrel, Jerry Okora

Forest City, Math Kamin

Greensburg, Frank Novak

Johnstown, John Polantz

Krayn, Ant. Tardelj

Lužerne, Frank Ballorh

Midway, John Zant

Pittsburgh in okolica, Philip Progar

Philip Progar

Steele, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schiffr